

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา คณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
04804211 ชีวจริยธรรม
Bioethics
- จำนวนหน่วยกิต
2 หน่วยกิต (2-0-4)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
ใช้กับทุกหลักสูตร และเป็นวิชาเลือกเสรี
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
4.1 ดร.มาลี สุวรรณอรรถ ผู้ทรงคุณวุฒิ
4.2 รศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน อาจารย์พิเศษ
- ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1 / ชั้นปีที่ 2-4
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
- คณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

หมวดที่ 2. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อเป็นการปลูกฝัง สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความเข้าใจให้นิสิตทุกคณะ ทุกสาขาวิชา มีจริยธรรมวิชาชีพนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในสังคมและเกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิต

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้ทางชีวจริยธรรม และเป็นแนวทางในการนำไปใช้กับชีวิตประจำวันและวิชาชีพ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

คำจำกัดความของจริยธรรม คุณธรรมและชีวจริยธรรม สถานภาพของชีวจริยธรรม คุณค่าและข้อกำหนด การมีส่วนร่วมและความขัดแย้ง ชีวจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ต่างๆ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม พันธุศาสตร์ การแพทย์ การสืบพันธุ์ ประสาทวิทยาและสังคม กรณีศึกษา

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการ ของนิสิตเฉพาะราย	-	การศึกษาด้วยตนเอง พร้อมทั้งกิจกรรม

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาในประมวลการสอนและหน้าห้องทำงาน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาให้ผู้เรียนเข้าใจและตระหนักเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
- พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัยและมีให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพ
- มีวินัย ตรงต่อเวลาทั้งเข้าเรียนและส่งงาน รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

1.2 วิธีการสอน

- บรรยาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างกรณีศึกษา
- กำหนดให้นิสิตค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องชีวจริยธรรม
- ทำงานเป็นกลุ่ม-รายบุคคล

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงเวลา
- มีระบบการอ้างอิงเอกสาร อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ผลการสอบกลางภาคและการสอบไล่

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีความรู้ นิยามศัพท์/คำจำกัดความ ทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ สามารถวิเคราะห์ บทความและแสดงความคิดเห็นได้

2.2 วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม โต้ว่าที่ การนำเสนอและกรณีศึกษา

2.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาคและสอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดความเข้าใจ คำสำคัญ การวิเคราะห์ และให้ข้อคิดเห็น
- ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานตรงเวลา
- ความสนใจในการเรียน การเข้าชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม

3.2 วิธีการสอน

- การมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาบทความที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จากเว็บไซต์และหนังสือพิมพ์ วิเคราะห์และให้ข้อคิดเห็น ทำรายงานส่ง
- แจกบทความ/กรณีศึกษา ให้นักศึกษาวิเคราะห์และข้อคิดเห็น นำเสนอผลงาน

3.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่เข้าใจสำคัญ วิเคราะห์จากสิ่งที่ได้อ่านและเสนอข้อคิดเห็น
- วัดผลจากกิจกรรมและงานที่มอบหมาย
- การแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาทักษะในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบร่วมกันในงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตามกำหนดเวลา

4.2 วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่ม การโต้วาที
- มอบหมายรายงานกลุ่มและรายบุคคล จากกรณีศึกษา/บทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา
- การนำเสนอผลงาน/รายงาน

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน/กิจกรรมที่นำเสนอ พฤติกรรมทำงานเป็นทีม
- ประเมินจากรายงานการศึกษาด้วยตนเอง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- ทักษะการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเว็บไซต์ E-learning และการทำรายงานโดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิงจากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมถึงการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาการ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการโต้วาที/อภิปราย และวิธีการ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	บทนำ แนะนำวิชาชีวจริยธรรม ความเป็นมาและบริบท	2	ทดสอบก่อนเรียน บรรยาย	ดร.มาลี สุวรรณอัคร์
2	คำจำกัดความ คำสำคัญ	2	บรรยายพร้อมยกตัวอย่าง และแจกบทความให้เป็น การบ้าน	รศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน
3-4	สถานภาพชีวจริยธรรม จริยธรรม/ ชีวจริยธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม	4	บรรยายพร้อมทบทวน สิ่งที่ได้ฝึกปฏิบัติใน ลำดับที่ 1-2 และ กรณีศึกษาที่พบ/ เกิดขึ้นในสังคม	ดร.มาลี สุวรรณอัคร์
5-6	จริยธรรม/ชีวจริยธรรม และการเป็นผู้มีชีว จริยธรรมในสังคม	3	บรรยายและฝึกปฏิบัติ พร้อมค้นหาเรื่องจาก เว็บไซต์	รศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน
7-8	การพัฒนาความเป็นนักชีวจริยธรรมใน สังคม/บริบทไทย	4	บรรยายและศึกษา นอกห้องเรียนจาก หัวข้อการศึกษาที่ มอบหมาย	
9	สอบกลางภาค			
10-11	หลักจริยธรรมของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวฯ การศึกษาจริยธรรม	4	บรรยายและสืบค้น ตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับ	

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม กฎหมาย จรรยาบรรณของวิชาชีพต่างๆ		หัวข้อดังกล่าว	
12	การประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม ปัญหา ทางจริยธรรม การพัฒนาจริยธรรม	2	บรรยายและวิเคราะห์ กรณีศึกษาทาง สิ่งแวดล้อม/พันธุ ศาสตร์/การแพทย์/ การสืบพันธุ์/ประสาท วิทยา	
13	ชีวจริยธรรม Conflict of interest	2	การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองจากหนังสือที่ มอบให้วิเคราะห์ กรณีศึกษาที่เกิดใน สังคม	
14-15	กิจกรรมกลุ่ม การณีศึกษา	4	มอบหมายงาน ได้ว่าที่	
16	สอบปลายภาค			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วน ของการประเมินผล
1	1-8	สอบกลางภาค	9	20
	10-15	สอบปลายภาค	16	20
2	1-2 , 5-8	รายงานและงานที่ได้รับมอบหมาย	1-15	30
	10-11			
3	3-4	รายงานการวิเคราะห์จากกรณีศึกษา		20
	12-15			
4	1-15	การเข้าเรียน มีส่วนร่วมและพฤติกรรม		10

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

- 1.1 สุขชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์. 2539. จริยธรรมทางวิชาการ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ. 348 หน้า
- 1.2 สภาวิจัยแห่งชาติ. 2541. แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ. 13 หน้า
- 1.3 ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม. 2543. บทบาทของผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมจริยธรรม. ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ. . 28 หน้า
- 1.4 ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม. 254. ความรู้เกี่ยวกับ Conflict of interest: การป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม. ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ. . 24 หน้า
- 1.5 Macer, D.R.T 2006. A Cross-cultural Introduction to Bioethics. Eubios Ethics Institute, UNESCO, Bangkok, Thailand. 283 pp.
- 1.6 บทความจากหนังสือพิมพ์และหนังสือที่เกี่ยวข้อง
- 1.7 เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เช่น <http://www.unescobkk.org/index.php?id=2508> , [http://www.groups.yahoo.com/group/Bioethics for students/](http://www.groups.yahoo.com/group/Bioethics_for_students/) , www.moralcenter.com

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ให้จัดกิจกรรมในการทำแนวคิดและความเห็นจากนิสิต ได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ดที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ดังนี้

- การสังเกตการสอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการเรียนของนิสิต
- การสอบถามผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2. จึงมีการปรับปรุงการสอนโดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมองและหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอนดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชาได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบกลางภาคและหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยรวมในรายวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชาตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตโดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนและการให้คะแนนพฤติกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมินและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพรายวิชาได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้นดังนี้

- ปรับปรุงสายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนบางหัวข้อ เพื่อให้ให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้
นี้กับปัญหาที่มาจากท้องถิ่น จากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่างๆ